

Джеймс Грем Баллард «Посмішка Венери»

Тихі скрипучі звуки линули пообідньому повітрі.

Як тільки ми від'їхали після урочистого відкриття, моя секретарша сказала:

- Містере Гамільтом, гадаю, що ви зрозуміли, якого дурня ви зробили з себе?
- Не будь такою суворою, - відказав я, - Звідки я міг знати, що Лоррейн Дрексель зробить щось подібне?
- П'ять тисяч доларів, - задумливо сказала вона, - І нічого, крім шматка старого непотрібного залізччя. А скільки шуму! Ви не дивилися її ескізи? А Комітет Образотворчого Мистецтва?

Мої секретарки завжди говорили зі мною подібним чином, і я розумів чому. Я зупинив машину під деревами в кінці скверу і подивився назад. Стільці були прибрані і біля статуї вже почалася збиратися невелика юрба, оглядаючи її з цікавістю. Пара туристів стукала по одній із стійок, тонкий металевий скелет злегка тремтів. Незважаючи на стукіт, у вранішньому свіжому повітрі від статуї лунало тонке і пронизливе голосіння, яке змушувало перехожих міцніше стискувати зуби.

- Раймонд Мейо розбере її після обіду, - сказав я, - якщо вони вже не почали демонтаж. Цікаво, де міс Дрексель?
- Не турбуйся, ти її не побачиш у Верміліон Санд. Думаю, що вона вже на півдорозі до Ред Біч.

Я похлопав Керол по плечі.

- Розслабся. Ти виглядаєш чудово у новій спідниці. Певно, так і Медичі відгукувалися про Мікеланджело. Хто ми такі, щоб судити?
- Ти повинен судити, - відповіла вона, - Ти член комітету, чи не так?
- Кохана, - терпляче пояснював я, - Акустична фігура – це щось. Ти намагаєшся виграти битву, яку громадськість програла 30 років тому.

Ми поверталися у офіс в гнітючі тиші. Керол була роздратована оскільки була змушена сидіти біля мене на платформі, коли аудиторія почала улюкати під час моєї промови на відкритті, але ранок не удався по всіх показниках. Що могло бути цілком прийняте на Венеціанському бієнале чи іншої виставці сучасного мистецтва, було не зовсім прийнятне в Верміліон Санд.

Коли ми вирішили замовити акустичну фігуру в сквер у центрі Верміліон Санд, я і Реймонд Мейо домовились, що повинні надати перевагу місцевими митцям. З десятка професійних скульпторів із Верміліон Санд лише троє виявити бежання перед комітетом. Перші два були великі бородаті чоловіки з великими кулаками і неймовірними задумами. Перший запропонував стофунтовий алюмінієвий вібруючий пілон, інший – величезну сімейну групу з 15 тонної базальтової глиби на зрізаній піраміді, що видавала дзигчання. Кожний з них годину обгрунтовував свою ідею перед комітетом.

Третьою була жінка – Лоррейн Дрексель. Елегантна і владна особа в шляпці картвіл з моди 30 років, з очима, що були схожі на чорні орхідеї. Вона була колись моделлю і була близькою до Джакометті й Джона Кейджа. Одягнута в сукню із синього крепдешину, що була оздоблена довгим мереживом й іншими прикрасами стилю модерн. Вона сиділа перед нами немов Саломея Обрі Бердслі. Її виразні очі дивилася на

нас з майже гіпнотичним спокоєм, немов вона відкрила у той самий момент незвичайну рису у двох привітних дилетантів.

Вона жила у Верміліон Санд лише три місяці, прибула транзитом через Берлін, Калькуту й Чикагський Новий мистецький центр. Більшість її скуптур були нав'язні різними тантричними й індуїстськими гімнами, я пригадав її короткий роман з всесвітньовідомим поп-співачом, що пізніше загинув у автомобільній катастрофі, і був палким шанувальником гри ситарі, індійської різновиди лютні. Усякому разі, в той час ми не думали про скиглення у чверть тона ситарі, яке було таке дратівливим для вух західної людини. Вона показала нам альбом зі своїми скульптурами, цікавими хромованими конструкціями, що були схожі з ілюстаціями в мистецьких журналах. За півгодини ми підписали контракт.

Вперше я побачив статую у той день за тридцять секунд до моєї промови до поважних громадян Верміліон Санд. Чому ніхто з нас не подивився на неї перед відкриттям, я не розумію. На запрошенні була надрукована назва «Звук і Квант. Симфонія творіння №3». Хоча назва була трохи дивнувата, але загальна форма статуї під покривалом видавалась ще дивнішою. Я очікував стилізовану людську фігуру, але скульптура під покривалом видавалась на антену радар середнього розміру. Проте Лоррейн Дрексель сиділа поруч зі мною на трибуні, її загадкові очі уважно вивчали натовп внизу. Замріяна посмішка надавала їй вигляд сучасної Мони Лізи.

Проте що ми побачили, після того як Реймонд Мейо перерізав стрічку, я волію не думати. Висота статуї з п'ядесталом була двадцять футів. Три тонкі металеві ніжки, оздоблені зубцями і хрестовинами, тяглися від постамента до трикутної вершини. На вершині височів зазубрений елемент, що був дуже схожий на старий радіатор бюїка. Він був зігнутий у грубу подобу літери U з шириною у п'ять футів, дві ручки стричали майже горизонтально. На ньому розмішувалися один ряд опуклостей, схожі на музичні колонки, кожна з фут висотою, і виглядали мов зуби величезного гребінця. По всій статуї без усякої системи були приварені 20 чи 30 мистецько зроблених вітрячків.

Ось і все. Подряпана хромована конструкція, що мала вигляд занедбаної антени. Здригнувшись від першої пронизлової ноти, яку видала статуя, я почав промову і вже десь на її половині помітив, що Лоррейн Дрексель залишила своє місце біля мене. Аудиторія почала вставати і затикати вуха, волаючи до Реймонда, щоб той знову накинув покривало. Якесь шапка полетіла над моєю головою і приземлилася на одне з джерело звуків. Статуя видала пронизливе приривчасте скиглення, схоже на котячий вереск, що здавалось розірвало мій череп. У відповідь почувся свист і крики протесту, раптом почалися хаотичні звуки схожі на гудки, які навіть призупинили вуличний рух на протилежній стороні скверу.

Публіка почала залишати свої місця, я проковтнув кінець своєї промови, а голосіння статуї перебивали крики і глузування. Карол сильно смикнула мене за руку, її очі горіли. Реймон Мей нервово вказав рукою.

Ми стояли на платформі одні, ряди перевернутих стільців лежали по всьому скверу. В 20 ярдах від статуї, що почала жалібно скімлити, стояла Лоррейн Дрексель. Я чекав побачити на її обличчі лють й обурення, замість цього у її незворушних очах був спокій

й зневага вдови, що присутня на похоронах свого чоловіка. Ми незгарбно чекали, спостерігаючи як вітер розносить програмки, вона обернулася на каблучках з камінчками і прокрокувала через сквер.

Ніхто не хотів нічого мати спільного зі статуєю, тож нарешті її подарували мені. Лоррейн Дерксель покинула наше містечко в день демонтажу. Реймон коротко поговорив з нею по телефону перед відїздом. Я припускаю, що вона була досить незадоволеною і не потурбався прослухати розмову.

- Одже, - спитав я, - Вона хоче забрати її?
- Ні, - Ремонд здавався трохи здивованим, - Вона сказала, що статуя належить нам.
- Тобі і мені?
- Всім, - Реймонд взяв пляшку зі скочем, - Потім вона почала смятися.
- Добре. І що?
- Я не знаю. Вона просто сказала, що ми доростемо і нам сподобається.

За відсутністю іншого місця, я розмістив статую у саду. Без п'ядестала, вона сягала лише 6 футів у висоту. Захищена кущами, статуя затихла і тепер випромінювала приємну гармонічну мелодію, мяке дзижчаще рондо в полуденній спеці. Сітароподібний дзенькіт, який статуя виромінювала на площі, немов патетична пісня Лоррейн Дерксель до її мертвого коханця, зникла, немов статуя пережавантажилася. Я був настільки здивований змінами, що ледве помітив, що статуя в саду виглядає набагато краще ніж у Верміліон Санд, де хромовані стійки і абстрактні форми виділялися немов у рекламі якоїсь горілки. Після декількох днів я зміг майже не помічати конструкцію.

Десь тиждень по тому ми сиділи на терасі після ленчу, розвалившись у шезлонгах. Я майже спав, коли Керол сказала:

- Містер Гамільтон, я думаю, що вона рухається.
- Що рухається?

Керол випросталась, і кивнула головою.

- Статуя. Вона виглядає по іншому.

Я придивився на статую за 20 футів від мене. Решітка радіатора трохи нахилилася, але три опори здавалося стояли більш-менш рівно.

- Останній нічний дощ трохи розм'якшив ґрунт, - відказав я.

Я прислухався до тихої мелодії, що разносилась теплими вихорами повітря і знову задрімав. Я чув, як Керол запалила цигарку з четвертого сірника і пройшла верандою.

Коли я прокинувся через годину, вона сиділа прямо у шезлонгу наморщивши лоба.

- Що трапилось?, - спитав я, - ти виглядаєш заклопотаною.

Потім щось привернуло мою увагу. Я придивився до статуї.

- Ти права. Вона рухається.

Керол кривнула. Форма статуї значно змінилася. Решітка розтяглась і перетворилась на відкиту гондолу з опуклостями, які, здавалось, торкались неба, а три опори були широко розтавлені. Всі кути конструкції задавалися різними.

- Думаю, що ти зрештою помітив, - сказала Керол, коли ми підійшли до конструкції, - З чого вона зроблена?
- Я думаю з кованого заліза. Багато міді чи свинцю. Тепло змушує його провисати.
- Але тоді, чого воно провисає вверх замість низу?

Я торкнувся однієї з горизонтальних розпірок. Вона вібрувала, вібрація передалась через мою долоню. Я схопив розпорку обома руками і спробував зупинити вібрацію. Низькі, але відчутні імпульси проходили через мене.

Я прибрав руки і подався назад, струшуючи залишки хромового покриття з рук. Гармонічні моцартові мелодії затихли, статуя видавала серію низьких малеровських акордів. Керол стояла босоніж поруч і я згадав, що ми замовляли Лоррейн Дрексел статую висотою близько 2 метрів. Але вона була на добрих три фунта вище за Керол, а гондола була, що найменше, 6 чи 7 фунтів у поперчнику. Лонжерони і стійки виглядали товщими і міцнішими.

- Керол, - сказав я, - ти не могла б принести мені напильник з гаража

Вона повернулася с двома напильниками і пилкою.

- Ти збираєшся її розрізати?, - з надією спитала вона.
- Моя дорогенька, це ж спражня Дрексел, - сказав я, беручи один з інструментів, - Я хочу просто переконати себе, що втрачаю глузд.

Я зробив серію невеликих відміток на статуї на ширину напильника. Метал був м'який і легко піддавався обробці. На поверхні був шар іржі, але під ним яскраво-блискуча поверхня.

- Гаразд, - сказав я, коли закінчив, - Ходімо вип'ємо

Ми сіли на веранді і чекали. Я не відводив очей від статуї і міг поклятися, що вона не рухалась. Але коли ми через годину підійшли, гондола знову повернулася, звисаючи над нами немов великий металевий рот.

Не було потреби перевіряти інтервали поміток, вони були щонайменше у двічі більше від початкової відстані.

- Містер Гамільтон, - сказала Керол, - Погляньте.

Вона вказала на один з гострих виступів. Через зовнішню луску хрому протикалися гострі невеликі горбики. У декількох вже почали формуватися отвори. Без сумніву, це було джерело звуку.

Я пильно оглядів всю статую. По всій конструкції з'являлися нові елементи – арки, зубці, гострі подвійні спіралі, що робили статую складнішою і масивнішою. Над усією конструкцією літали притишені звуки фрагментів симфоній і увертюр. Статуя була вже 20 футів висотою. Я торкнувся до однієї з масивних опор і відчув, що пульс став сильніший, він рівномірно пробивався скрізь метал, немов виштовхував себе під звуки музики.

Керол подивилась на мене уїдлигим заклопотаним поглядом.

- Спокійно, - відказав я, - воно просто росте.

Ми повернулися на веранду і спостерігали.

В шість годин вечора воно було розміром з невелике дерево. В саду лунали жваві ноти Академічної фестивальної увертюри» Брамса та Першого фортепіанного концерту Рахманінова

- Найдивніше в цьому, - наголосив Реймонд, наступного ранку за сніданком, - Що це все Дрексель.
- Ти маєш на увазі цю статую?
- Більше того. Візьміть будь-яку частину статуї і ви побачите, що оригінальні мотиви повторюються. Кожна опуклість, кожна спіраль схожа з манерами Дрексель, так наче вона сама їх формує. Щоправда, схильність до композиторів пізнього романтизму трохи не вписується з тим тринканням сітари, але все досить не погано, як на мене. Я думаю, що будь-якої миті ви можете почути «Пасторальну симфонію» Бетховена.
- Не кажучи вже про п'ять концертів для фортеп'яно зіграних одночасно, - кисло відказав я.

Реймондове базікання про музикального монстра в садку роздратувало мене. Я закрив вікно вернади, подумки бажаючи, щоб статуя була встановлена у вітальні його квартири.

- Я розумію, вона не буде рости вічно?

Керол подала Реймонду другий скотч.

- Як ти думаєш, що нам слід робити?

Ремонд здригнув плечима.

- Навіщо турбуватися, - легковажно відказав він, - Якщо він почне руйнувати будинок обріжте його. Дякуючи богу, що ми його забрали. Якби подібне трапилося в Верміліон Санд....

Керол торкнулася моєї руки.

- Містре Гамільтон, ймовірно, Лоррейн Дрексель чекала на це. Вона хотіла, щоб статуя розрослася на все місто й музика звела всіх з розуму..
- Спокійніше, - застеріг я, - Не панікуй. Як сказав Реймонд, ми можемо порізати і здати все на металобрухт будь-якої миті.
- Чому б тоді це не зробити?
- Я хочу подивитися як далеко це може зайти, - сказав я.

Насправді мої мотиви були змішані. Цілком зрозуміло, що перед відїздом, Лоррейн Дрексель працювала над статуєю у химерному настрої, готуючи дивну помсту тим, хто посміювався з її роботи. Як казав Реймонд, теперішній Вавілон із симфонічної музики був мало схожий на меланхолічну какафонію, яку спершу видавала статуя. Чи може ту сумні акорди були реквіємом по її загиблому коханцю чи може клич її ще непокороеного серця? Які б не були її мотиви, вони вже не були присутні у цій дивній конструкції, що знаходилась у моєму садку.

Я дивися на статую, що розкинулася на галявині. Вона не витримала власної ваги і лежала на боку у вигляді великої незграбної спіралі, 20 футів у довжину і 15 футів у висоту, немов скелет футуристичного кита. З конструкції долинали фрагменти сюїти Лускунчика та «Італійської симфонії» Мендельсона, з накладеними уривками концерта для піаніно Гріга. Здавалося, що уривки класичних мелодій навмисно підбрані, щоб діяти мені на нерви.

Я залишався з статуєю майже до півночі. Після того як Керол пішла спати, я вивів машину з гаража і увімкнув фари. Статуя майже сяяла в темряві, стрімко росла, у жовтому світлі ліхтарів з'являлось все більше і більше джерел звуків. Поступово констукція втратила первісний вигляд, радіатор згорнувся випустивши нові стійки і

шипи, що по спіралі тягнулися до верху, кожна, у свою чергу, випускали нові пагони. Незадовго після півночі конструкція почала нахилитися і раптом впала.

Тепер рухи були подібні до руху штопора. Тепер постамент знаходився у повітрі, висячи над серединою клубка й повільно обертаючись. Основна активність була на обох кінцях. Темп росту прискорювався. Ми спостерігали, як з'являлися нові пагони. Як один з них обкрутився навколо невеликого шпичака, що тирчав з блискучого хрому. За хвилину він перетворився на шпору довжиною з дюйм, потовстішав, і через п'ять хвилин на його місці з'явилося випуклість з щілиною у 12 дюймів завдовжки.

Реймонд вказав на двох наших сусідів, що стояли на криші власних будників за сто ярдів від мене, стривожених музикою.

- Скоро весь Верміліон Сенд буде тут. На твоєму місці, я б накинув на нього покривало, щоб заглушити звуки
- Якби знайшов покривало розміром з тенісний корт, то так і зробив би. В усякому разі настав час дій. Подивись, чи ти зможеш зв'язатися з Лоррейн Дрексель. А я збираюсь з'ясувати, що змушує цю статую рости.

За допомогою пилки, я відрізав 2 фунтову гілку і вручив її лікарю Блекетту, ексцентричному, але доброзичливому сусіду, що інколи сам займався мистецтвом. Ми повернулися до відносно тихої веранди. Єдина звукова випуклість видала декілька нот з фрагменту квартета Вебера.

- Що ти про все це думаєш?
- Надзвичайно, - сказав Блекетт, зігнувши отриману частину конструкції, - Майже як пластик.

Він подивився на статую.

- Спіральний ріст. Можливо фототропіка. Майже як рослина.
- Жива?

Блекетт заміявся.

- Ні, мій дорогий Гамільтон, звичайно ні. Як це може бути?
- А звідки береться новий матеріал? З ґрунту?
- З повітря. Я ще незнаю, але думаю, що воно швидко синтезує алотропну форму фероксиду заліза. Іншими словами, відбувається перетворення простої іржі, - сказав Блекетт, підкручуючи свої густі щітчасті вуса і задумливо дивлячись на статую, - З музичної точки зору цікавіше - жахлива суміш майже всіх нот, які коли-небудь звучали. Десять статую зазнала травми в музичному плані. Він поводить так, немов його на тиждень залишили в локомотивному депо. Є якісь ідеї, що трапилось?
- Не зовсім, - я унікав його погляду, коли ми йшли до статуї.

Здавалось конструкція відчула наше наближення і почала видавати перші ноти маршу Елгара «Помпа та обставини». Навмистно притишуючи крок, я звернувся до Блекетт.

- То насправді, все що потрібно зробити, щоб змусити цю штуку замовчати, порізати її на шматки довжиною у два фути?
- Якщо ця музика вас турбує... Однак було цікаво залишити, якщо вас не сильно турбує шум. І немає жодної небезпеки, що це триватиме вічно, - він простягнув руку й потрогав одну із стійок конструкції, - Ще тверда, але майже готова. Скоро стане м'яка мов перезрілий фрукт, почне розкладатися й заграє, надіюсь, реквієм Моцарта й фіналом «Gotterdammerung». Помри, якщо ти бажаєш.

Він посміхнувся своєю дивною посмішкою. Однак, він повністю обійшов питання з Лоррейн Дрексель.

О 6 годині наступного ранку я прокинувся від шуму. Статуя тепер була п'ятдесят футів завдовжки й перетинала всі клумби саду. Звучало так, немов цілий оркестр на галявині виконував симфонію Божевільного Попелюшника. В кінці саду, біля рокарію, статуя ще працювала над своїм Романтичним каталогом, суміш'ю Мендельсона, Шуберта і Грега, але вже біля веранди вона почала видавати різкі і синкоповані ритми Стравінського і Штокгаузена.

Я розбудив Керол і ми поснідали у напруженій обстановці.

- Містрє Гамільтон, - закричала вона, - Ви повинні зупинити це!

Найблищі вуски вже були лише в 5 футах від скляної двері веранди. Найбільша кінцівка вже була понад 3 дюймів у діаметрі, імпульси проходило через неї мов вода під тиском у пожарному шланзі.

Коли перші поліцейські машини виїхали на денне патрулювання, я пішов до гаража і знайшов пилку.

Метал був м'який, лезо пилки швидко пройшло крізь нього. Я залишив відрізані шматки осторонь, звуки ще звучали у повітрі. Відокремлені від головного стовбура, фрагменти швидко втрачали активність, як і передбачав лікар Блекетт. До 2 годин дня я зрізав майже половину статуї і скоротив її до прийнятних розмірів.

- Це стримає її, - сказав я Керол. Я обійшов статую, відрізаючи найгучніші пагони.

- Завтра я все закінчу.

Я нітрохи не здивувався, коли мені зателефонував Ремонд і сказав, що жодного сліду Лоррейн Дрексель не знайшли.

Близько двох годин ночі я прокинувся, коли у моїй спальні розбилося вікно.

Величезна металева спіраль висіла з розбитого вікна мов кіготь і кричала на мене.

Зійшов серпанок місяця і тьмяне сіре світло освітило сад. Статуя подалась назад і була в двічі більшою ніж в ранці. По всьому садку лежали купи металевих арматурин, немов залишки будівлі. Перші вусики вже досягли до вікон спальні, інші перелізали на гараж, зриваючи металеві листи. По всій статуї виблискували тисячі звукових випуклостей, які, нарешті, в унісон грали фінал Апокаліптичної симфонії Брукнера.

Я пішов до спальні Керол, яка, на щастя, знаходилася з іншого боку будинка і попросив її залишатися в ліжку. Потім я зателефонував Реймонду Мейо. Він прийшов до мене протягом години, ацетиленовий різак з балонами лежали на сидінні його автомобіля, він взяв їх у місцевого прораба.

Статуя росла майже также швидко, як ми її різали, але четверть на шосту ранку ми її перемогли.

Лікар Блекетт спостерігав як ми дорізаємо останні фрагменти статуї.

- Частина в рокері ще звучить. Я думаю, що її можна врятувати.

Я витер плями іржі й піт та похитав головою.

- Ні. Мені жаль, але досить цього.

Блекетт з розумінням кивнув, похмуро оглянувши купи залізного брухту, все що лишилось від статуї.

Керол мала трохи збентежений вигляд, наливаючи каву з бренді. Ми впали на шезлонги з обличчям й руками забрудненими іржою й металічним пилом. Я похмуро подумав, що ніхто не може звинуватити Комітет образотворчого мистецтва в тому, що він не віддається всім серцем своїй роботі.

Я вирушив у фінальну прогулянку по саду, забираючи частину статуї про яку згадував Блекет, потім приїхав місцевий підрядник зі своєю вантажівковою. Йому і двом помічникам знадобилося близько години для завантаження всього брухту в автомаобіль, приблизно півтони.

- Що мені робити з цим?, - запитав він, забираючись в автомобіль, - Завести в музей?
- Ні, - майже закричав я, - Позбутся від нього. Закопай його, але ще краще переплавте. Як найшвидше.

Коли вони поїхали, я і Блекетт обішли сад. Виглядало все, немов вибухнув снаряд начинений шрапнеллю. Повсюду були великі кратери, а залишки збереженої трави були втоптани. Залізний пил лежав навкруги, останні ноти розвіялись під останніми променями сонця.

Блекетт нахилився і зачерпнув жменю зерен.

- Зуби дракона. Ви вигляньте вікно завтра і побачите, що наближається месса сі мінор.

Він просіяв їх між пальцями.

- Однак, думаю, що це вже кінець.

Він дуже помилявся.

Лоррейн Дрексель подала на нас в суд. Вона дізналася все з газет і скористалася можливістю. Я не знаю де вона ховалась, але її адвокати матерілізувалися дуже швидко, махаючи контрактом і вказуючи на пункт, в якому ми гарантували захист статуї від будь-яких пошкоджень вандалами, худобою й іншими чинниками. Її головне звинувачення стосувалося шкоди, якої ми завдали її репутації – якщо ми вирішили не виставляти статую, то повинні перемістити її в місце зберігання, а не відкрито розчленувати її і продавати на брухт. Її юристи наполягали, що ця навмисна образа коштує щонайменше п'ятдесят тисяч доларів.

Наш захист спирався перш за все на самооборону.

Але попередніх слуханнях ми скоро зрозуміли, що, це звучить дуже абсурдно, дуже тяжко знайти свідків стрімкого росту статуї. На щастя ми зуміли отримати кілька відстрочок, Реймон і я почали шукати статую. Все що ми знайшли, три невеликі перемички без ознак життя, які ржавіли на піску одного з далеких звалищ на Ред Біч. Слідуючи моїм вказівкам, підрядник завіз залишки статуї на переплавку в сталеливарний завод

Реймонд і я свідчили, що статуя почала швидко рости, потім Блекетт виголосив довгу промову про музичні недоліки статуї. Суддя, висохший запальний дідок старої школи, вирішив, що ми морочимо йому голову. Ми повернулися з чого починали.

Остаточне рішення було винесено через 10 місяців після того як ми відкрили статую в центрі Вермінгтон Санд, і він не був несподіваним. Лоррейн Дрексель отримала 30 тисяч доларів.

- Краще ми б вибрали пілон, - сказав я Керол, коли ми покидали зал суду, - Навіть ступінчаста піраміда Джосера принесла б менше клопоту.

Реймон приєднався до нас і ми вийшли на балкон в кінці коридора.

- Нічого, - відважно сказало Керол, - Що найменше все закінчилось.

Я подивився на дахи Вермінгтон Санда, думаючи про 30 тисяч доларів і гадаючи, чи зможемо самі заплатити всю суму.

Будинок суду був новий, по іронії долі наша справа була заслухана в ньому першою. Більшу частину підлоги і стін ще потрібно було доробляти, балкони обшивати. Я стояв на оголеній сталевій балці, одним чи двома поверхами нижче хтось вбивав заклепку в одну з балок, і вона заспокійливо вібривала.

Потім я помітив, що не чув звуків забивання заклепки, звук під моїми ногами скоріше був не вібрацією, а низьким ритмічним пульсом.

Я нахилився і притулив мої долоні до балки. Ремонд і Керол дивились на мене зі здивуванням.

- Що трапилось, містер Гамільтон? – запитала Керол, коли я випростався.

- Реймонд, - сказав я, - Як давно вони почали будувати цю будівлю. Зокрема сталевий каркас

- Гадаю, що місяця чотири. А що?

- Чотири, - я повільно кивнув головою, - А скажи мені, як ти думаєш скільки часу займає переробка випадкового шматка бурхту в сталеварному заводі і повернення його в обіг?

- Роки, якщо лежать на звалищі

- А якщо брукхт прибув на переробний завод?

- Місяць, а може менше

Я почав сміятися, вказуючи на балку.

- Відчуйте це! Давайте відчуйте це!

Насупившись, вони схилилися і приклали долоні до балки. Тоді Реймонд різко подивився на мене.

Я перестав сміятися.

- Ти відчуваєш?

- Відчуваєш що?, - перепитав Реймонд, - Я чую. Статую Лоррейн Дрексель. Вона тут!

Керол поглажувала балку і слухала її.

- Мені здається, що вона гуде, - із замішанням сказала вона, - звучить мов статуя.

Коли я почав сміятися, Реймонд взяв мене за руку

- Воно вилазить, скоро заспіває вся будівля!

- Я знаю, - сказав я тихо, - І не тільки будівля.

Я взяв Керол за руку.

- Ходімо, подивимось як воно починається.

Ми піднялися поверхом вище. Штукатури бігали туди сюди по риштуванню.

Більшості стін були ще неоштукатурені – гола цегла і балки між ними з інтервалом 15 футів.

Нам не прийшлося далеко ходити.

Під дахом на місці з'єднання балок стирчав металевий пустотілий металевий вус, на якому вормувалась випуклість. Без особливих зусиль, ми нарухували ще з десятків

подібних утворень. Від них линуло слабке дзижчання, немов примарний оркестр музик - ситар налаштували свої інструменти. Я згадав, коли в останнє чув цю музику, коли Лоррейн Дрексел сиділа поруч на відкритті свого дітища. Статуя оплакувала її мертвого коханця, тепер все повинно було повторитися.

- Справжня Дрексель, - сказав я, - Все в її стилі. Ще нічого особливого, але почекаємо до тих пір коли почнеться.

Реймонд ходив з роззявленим ротом.

- Воно рознесе будинок на шматки. Тільки подумайте про шум.

Керол уважно роздивлялася пагін.

- Містер Гамльтон, ви сказали, що відправили все на переплавку.
- Так і було, моя мила. Матеріал включився в кругообіг, і змінив всі метали з якими контактував. Статуя Лоррейн Дрексель тут, у цій будувлі, в дюжині інших будинків, в кораблях, літаках і мільйонах нових автомобілів. Навіть один болт чи підшипник запустить процес.
- Вони зупинять це, - відказала Керол
- Вони зможуть, - згодився я, - Але щось повернеться знову. Якась частина все-таки залишиться.

Я поклав її руку на талію і почав танцювати під дивну абстрактну музику, у чомусь прекрасну, як сумні очі Лоррейн Дрексель

- Ти сказала, що все закінчилось? Ні, Керол, все тільки починається. Весь світ буде співати.